

Filmová „bible“ vyšla konečně česky

**Jedna z klíčových „učebnic“
o filmu vyšla česky. Uspadňuje
život nejen studentům, ale
i filmovým fanouškům.**

Jindřiška Bláhová

jindriska.blahova@economia.cz

Nakladatelství AMU zaplnilo podstatnou mezeru ve filmových publikacích. Vydalo v českém překladu jednu z nejdůležitějších knih filmových studií *Umění filmu* (Film Art: An Introduction) předních amerických historiků a teoretiků Davida Bordwella a Kristin Thompsonové. Kniha je zatím nepřekonanou učebnicí, jejíž kvalita spočívá v tom, že se zabývá filmem celkově – jeho strukturou, stylem, formou, technikou, žánry, filmovou kritikou i výrobou. A co je podstatnější, věnuje se i působení filmu na diváka – jak a proč vyvolává u publika konkrétní emoce a reakce.

Příkladem *Umění filmu* se studium kinematografie a filmu v Česku o něco více přibližuje standardům panujícím v anglosaském světě. Což platí ostatně o každém překladu některého ze stěžejních textů anglofonních historiků a teoretiků, kteří v posledních desetiletích udávají tón a trendy studia kinematografie.

Neoformalismus i pro laiky

Umění filmu funguje jako jedna z nejdůležitějších filmových učebnic od konce sedmdesátých let, kdy vyšla poprvé. Autoři knihu psali v době, kdy se filmová studia teprve etablovala jako samostatná disciplína a film se posouval z okraje badatelského zájmu do centra. Od té doby vyšla v několika reprintech, z nichž AMU vydala v překladu ten devátý. Bordwell s Thompsonovou se postupně stali zavedenými jmény ve filmovědném světě a částečně i mimo něj, což vypovídá o atraktivitě a kvalitě jejich prá-

ce. Na Bordwella opakovaně pje chválu například americký filmový kritik Roger Ebert jako na největšího filmového historika, kterého USA mají.

Kapitálem Bordwella a Thompsonové přitom je, že jsou schopni psát jazykem a způsobem, které jsou dostatečně erudované, ale zároveň přístupné všem, kteří se zajímají o film. Pro což mají nakladatelské magický termín „cross-over“.

Čekání na Bordwella

I přes místy zbytečně strohou grafiku, která jako by šla proti obrazové bohatosti originálu i média samotného, mají z vydání knihy prospěch studenti, pedagogové (kteří často pracovali se svépomocnými příklady), ale i celý obor, jenž stále dohání zahraničí. Přestože úroveň českých filmových studií v posledních letech dramaticky stoupla, nedostatek překladů aktuálních textů brzdí další rozvoj. AMU, která už vydala *Dějiny filmu* od stejných autorů, pokračuje ve snaze situaci zlepšit. Letos má v plánu například *Dějiny filmové hudby* (společně s nakladatelstvím Casablanca) či úvod do studia televizní teorie a praxe *The Television Handbook*.

Umění filmu sice mělo vyjít už v devadesátých letech, ale díky alespoň za letošek.